

ת"פ (כפר סבא) 62814-02-25 - מדינת ישראל נ' עארף יאסין

ת"פ (כפר-סבא) 62814-02-25 - מדינת ישראל נ' עארף יאסין/שלום כפר-סבא

ת"פ (כפר-סבא) 62814-02-25

מדינת ישראל

נגד

עארף יאסין

ע"י ב"כ עו"ד עלא תלאווי

בית משפט השלום בכפר-סבא

[21.07.2025]

כבוד השופט גיל גבאי

גזר דין

א. כתב האישום והעובדות הצריכות לעניין:

1. ביום 24.2.25 הוגש כנגד הנאשם כתב האישום נשוא ההליך דנן.
2. תחילה, כפר הנאשם כפירה מפורטת במיוחס לו, אולם בהמשך, בדיון שהתקיים ביום 20.4.25, הודיעו הצדדים כי הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשם יודה בעובדות כתב אישום מתוקן ויורשע במיוחס לו. זאת, כאשר אין בין הצדדים הסכמה לעניין לעונש.
3. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 21.2.25, בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, העסיק הנאשם את מר מחמד דראגמה ואת מר שאדי גנאם - שני תושבי האזור ששהו בישראל ללא היתרי כניסה או שהייה על פי דין (להלן: "השב"חיים"). העסקת השב"חיים כאמור נמשכה יומיים, עד ליום 23.2.25.
4. על יסוד הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, הוא הורשע בהעסקה של שני תושבים זרים, עבירה לפי סעיף 12ב3(א)(1) ביחד עם סעיף 12ב2(א) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952 (להלן: "חוק הכניסה לישראל").
5. לבקשתו, הנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות שיבחן התאמתו לריצוי עונש מאסר בדרך של עבודות שירות. ביום 15.5.25 הוגשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות לפיה הנאשם נמצא מתאים לעבודות שירות.
6. ב. טיעוני הצדדים והראיות לעונש:
בפתח הדברים, המאשימה מפנה לכתב האישום וטוענת כי למרות שבכתב האישום נכתב "יומיים", הרי שבפועל מדובר בשלושה ימים.
7. המאשימה מתייחסת לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם ובהם חובתה של המדינה, וזכותה, לברור את הבאים בשעריה. כך גם, ביטחון התושבים והאזרחים מפני חדירה של שב"חיים וכוחות הביטחון שממילא עמוסים לעייפה ונדרשים לטיפול בעבירות אלו.

8. המאשימה הגישה טפסי "מידע אודות תושב" ביחס לשני השב"חים המעידים על כך שהם מעולם לא החזיקו בהיתרים (טל/1 ו-טל/2). לטענתה, מבחינה ביטחונית, קיים פוטנציאל מסוכן ועצם ההעסקה מסייעת ליצירת תשתית של פעילות חבלנית עוינת, כאשר אותו מעסיק לא יודע מה הכוונה של השב"ח ולא יודע איזה התפתחויות יחולו בתקופה זו (לתמיכה בטענתה מפנה המאשימה לע"פ 617/15 מונטר נ' מדינת ישראל (2.4.15)). המאשימה מדגישה כי הדברים נכונים בשגרה וביתר שאת בתקופה בה אנו מצויים.
9. המאשימה טוענת כי בבסיס ביצוע העבירה נשוא ההליך דנן עומדים בצע כסף והעדפת האינטרס הכלכלי של הנאשם על פני אינטרס ביטחון הציבור. זאת, כאשר העסקת שב"ח עולה פחות מהעסקת תושב ישראלי והדבר נעשה תוך ניצול מצוקת השוהים הבלתי חוקיים שמוכנים לעבוד בסכומים נמוכים מאלו שמרוויחים ישראלים.
10. במצב דברים זה, המאשימה סבורה שיש להפוך עבירות מעין זו לבלתי כדאיות. על כך, מוסיפה המאשימה כי צמצום כניסת השב"חים יאפשר הפניית משאבים אדירים לתחומים אחרים.
11. המאשימה מפנה לתיקון חוק הכניסה לישראל מאפריל 2024 בה המחוקק נקט בלשון חד משמעית וקבע עונשי מינימום. גם כך, המאשימה מפנה לכך שגם במסגרת הפסיקה הוחמרה הענישה עד כדי ענישה מאחורי סורג וברח לנאשמים נעדרי עבר פלילי. לעניין מדיניות הענישה, המאשימה מפנה לת"פ (כפ"ס) 47218-11-24 מדינת ישראל נ' נואס (10.3.25) (להלן: "עניין נואס") ולת"פ (כפ"ס) 27775-01-25 מדינת ישראל נ' מואסי (12.3.25) (להלן: "עניין מואסי") (תוך שהיא מדגישה כי ערעור על גזר הדין נדחה).
12. המאשימה טוענת כי בשים לב לחומרת האירוע והפגיעה בערכים המוגנים, מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין כולל מאסר בפועל שמשכו נע בין 10 חודשים לבין 24 חודשים וכן קנס בסך 10-25 אלף ₪.
13. לשיטת המאשימה, חרף נטילת האחריות, החיסכון בזמן שיפוטי והעובדה שאין לנאשם עבר פלילי, יש להביא בחשבון שיקולי הרתעת הרבים כפי שנקבע בעניין מואסי. לכן, המאשימה סבורה שיש למקם את הנאשם מעל הרף התחתון של מתחם העונש ההולם ועותרת לכך שיושטו על הנאשם 12 חודשי מאסר (מציינת כי היה עצור במשך יומיים), בצד מאסר על תנאי וקנס משמעותי שלא יפחת מ-10,000 ₪.
14. הנאשם טוען כי הוא לא נוטל תפקיד ניהולי בסופרמרקט בו התרחשה ההעסקה. לטענתו, מדובר בחברה בע"מ הנמצאת בבעלות אמו. לתמיכה בטענותיו אלו, הנאשם הגיש את תלושי השכר שלו (נ/1), מידע לגבי החברה (נ/2) וכן פרוטוקול של האסיפה הכללית (נ/4). על כך, מוסיף הנאשם וטוען כי צו החיפוש שהוצא לא מתייחס אליו אלא לסופר ולאביו (הבקשה והצו הוגשו וסומנו נ/3).
15. הנאשם מציין כי בכתב האישום לא נטען שהוא אמור לשלם כסף. לטענתו, הוא לא מעסיק ישיר וגם "לא סיכם כסף", אלא היה המחזיק והמפעיל של אותו עסק באותם ימים. עוד טוען הנאשם כי באותה תקופה סבתו הייתה מאושפזת בבית החולים (מסמך רפואי הוגש וסומן נ/5) והוא, אולי מחוסר ביטחון או מיומנות, קיבל החלטה מוטעית כאשר הוא העסיק את שני השב"חים מבלי שעשה את הבירורים הנדרשים. הנאשם מציין כי בעבר הועסקו בסופרמרקט תושבי האזור אשר החזיקו בהיתרים.
16. הנאשם מפנה לכך שביום 24.2.25 ניתן צו מנהלי להגבלת השימוש במקום אך בסופו של יום פתחו את העסק "לאחר שהשתכנעו שאין שם סיכון ומדובר באירוע חד פעמי" ולאחר שהופקדה ערבות בנקאית (מסמכים רלוונטיים הוגשו וסומנו נ/7).

17. לטענת הנאשם, מכתב האישום לא עולה כי השב"חים היוו סיכון ביטחוני, לא הוצגו ראיות בעניין זה ולא ניתן לעשות הכללות. בהקשר זה, הנאשם מוסיף וטוען כי מדובר בהעסקה בתוך יישוב ערבי ומשכך "הסיכון הביטחוני בפועל הוא אפס". זאת, "מאחר ולא ראינו בעשרות השנים האחרונות פיגוע שבוצע בתחומי יישוב ערבי". לשיטת הנאשם, ניתן להקיש מהנחיית פרקליט המדינה, העוסקת בהסעת שב"חים ומתייחסת לכיוון ההסעה, להעסקה שהיא בתוך יישוב ערבי והסיכון הוא פחות.
18. לעניין מדיניות הענישה, הנאשם מפנה לת"פ (כפ"ס) 59793-01-23 מדינת ישראל נ' מליחי (1.10.24) (להלן: "עניין מליחי"), תוך שהוא טוען כי מדובר ב"מקרה מיוחד שאפשר להבדיל אותו מתיקי העסקה אחרים". בהקשר זה, הנאשם מתייחס לטענת המאשימה לעניין הפקת התועלת הכלכלית מביצוע העבירה וטוען כי לא מדובר במקרה קלאסי של בעל עסק שמעסיק כדי להפיק מכר רווח. זאת, מכיוון שהוא לא בעל העסק. על כך מוסיף הנאשם וטוען כי הוא לא מסכים עם הטענה לפי העסקת שוהים בלתי חוקיים עולה פחות מהעסקת אזרחים ישראלים.
19. לשיטת הנאשם, מתחם העונש ההולם יכול להתחיל במאסר על תנאי.
20. הנאשם עותר למיקומו בתחתית מתחם העונש ההולם תוך שהוא מפנה לכך שהוא הודה בהזדמנות הראשונה וחסך זמן שיפוטי. כמו כן, מפנה להיותו נשוי ואב לילד קטן ולכך שהוא מעולם לא נחקר במשטרה (תדפיס מידע פלילי הוגש וסומן נ/6), וכך גם להיותו נתון במעצר בגין תיק זה במשך יומיים, בהמשך במעצר בית מלא במשך חודש ומאז הכרעת הדין במעצר אדם. זאת, כאשר מאז ביצוע העבירה הוא לא חזר לעבוד בעסק.
21. לעניין הקנס, הנאשם טוען שיש נסיבות מיוחדות המצדיקות חריגה בהתחשב בכך שהניהול שלו בעסק היה זמני, בזמן שסבתו הייתה בבית חולים, והוא למד את הלקח.
22. הנאשם בדברו האחרון אמר: "...היה לנו שבוע ממש עמוס, סבתא היא הכל בשבילנו והיא הייתה מאושפזת ובמצב קשה. כל המשפחה היו הולכים וחוזרים, ישנים איתה בלילה, היינו עייפים. כל העובדים שלנו מטייבה, זה מקרה מיוחד שהעסקתי את השב"חים, זה היה טעות ואני לא אחזור על זה. אני הייתי בבית חולים ובטלפון נתתי אישור בטלפון לעוד עובד להכניס אותם לעבודה ואמרתי שביום ראשון נעביר את הפרטים לרואה חשבון. אני מה-23.2 לא עובד, אני עם הילד, לא עובד ואני לא אחזור על הטעות הזאת...".
- ג. דיון:
- מתחם העונש ההולם:
23. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה אותה ביצע הנאשם עניינם בשמירה על שלומו ובטחונו של הציבור, שמירה על זכותה של המדינה לקבוע את הבאים בשעריה ולהעבירם תחת מסננת ביטחונית, כאשר הגם שמרבית תושבי האזור נכנסים לתחומי המדינה לצורכי פרנסה, חלקם נכנסים לצורך ביצוע עבירות פליליות או ביטחוניות.
24. המאבק בתופעת כניסת שב"חים לתוככי המדינה מחייב ענישה משמעותית לכל מי שמסייע לאותם שב"חים בדרך של הסעתם אל תחומי המדינה ובתוכה, העסקתם והלנתם.
25. הסיוע לשב"חים הוא בדרך כלל ממניעים כלכליים, למעט מקרים חריגים בהם מדובר בקרובי משפחה או מכרים.
26. רוב מעסיקי השב"חים עושים זאת משיקולים כלכליים, כאשר העסקת שב"ח עולה פחות מהעסקת עובד ישראלי כחוק באופן המחייב תשלום מסים ומתן זכויות סוציאליות. העסקת השב"ח נעשית תוך ניצול מצוקתו הכלכלית ונכונות השב"ח לעבוד בסכומים נמוכים יחסית לישראלי וללא זכויות סוציאליות, אשר גם כך הינם גבוהים בהרבה מכפי שהיה מרוויח מעבודה בתחומי האזור.
27. לפיכך, יש הצדקה לענישה שתהפוך את ביצוע העבירות שנוגעות לסיוע לשב"חים לבלתי כדאיות.

28. ככל שפחות ופחות ישראלים יסייעו לשב"ח להיכנס לתחומי המדינה, לעבודה וללון בה, ייקל על כוחות הביטחון להתמודד עם שב"ח שישלחו להיכנס לתחומי המדינה ויצטמצם הסיכון לאזרחים.
29. צמצום כניסת שב"ח לארץ יאפשר הפניית המשאבים האדירים המושקעים במאבק בתופעה זו לתחומים אחרים, החל בכוח אדם, המשך באמצעים כגון נידודת משטרה, וכלה במקומות מעצר ומאסר לשב"ח או אלה המסייעים להם.
30. בכל הנוגע למסוכנות הנשקפת משב"ח, אציין כי למרבה הצער גם שב"ח אשר נכנסו לארץ ועבדו בה ביצעו פיגועים ולא ניתן להסיק כי לא נשקפת מסוכנות ממי שנכנס לארץ לצורכי עבודה. אפנה בעניין זה, למשל, לאירוע מן העת האחרונה בו שני תושבי האזור עבדו במכון לשטיפת רכבים ברעננה ובמועד מסוים החליטו לבצע פיגוע. כל אחד מהם נגב רכב ממכון השטיפה, אחד מהם דרס באמצעות הרכב אזרחים שעמדו בתחנת אוטובוס ברעננה, גרם למותה של אישה מבוגרת ולפציעת נוספים (תפ"ח (מרכז) 53504-02-24 מדינת ישראל נ' זידאת ואח' (8.4.25)).
31. כלומר, גם כאשר אדם בטוח כי השב"ח אותו הוא מעסיק נכנס לצרכי פרנסה, אין בכך למנוע אפשרות ביצוע עבירות ביטחוניות או פליליות על ידי אותו שב"ח, באופן מתוכנן או כתגובה לאירועים המתרחשים באותה עת, וודאי על רקע המלחמה שטרם הסתיימה.
32. אכן, גם תושבי האזור שהחזיקו אישור כניסה לישראל ביצעו עבירות פליליות או ביטחוניות ואין וודאות כי קיומו של היתר ימנע ביצועם של עבירות שכאלה, אך כאשר מדובר במי שמחזיק בהיתר כניסה או שהייה כדן, הרי שמדובר במי שנבדק ונבחן על ידי המדינה ונקבע כי הסיכון הנשקף מפניו, ביחד עם נסיבות אחרות שנשקלו, מאפשר התרת כניסתו.
33. בצד התועלת לביטחון המדינה כמפורט, תצמח תועלת נוספת מהמאבק בתופעת כניסת שב"ח לתחומי המדינה, הנוגעת לעבירות הקשורות בהון שחור המתגלגל סביב עבירות הסיוע לשב"ח, כאשר תמורת הסעה והעסקה משולמים סכומים במזומן שאינם מדווחים ולא משולמים בגינם מיסים, כך גם העסקת שב"ח נעשית תמורת תשלום מזומן שאף הוא אינו מדווח, ללא תלוש משכורת וללא תשלום מיסים.
34. בכל הנוגע למגמה המסתמנת מן החקיקה והפסיקה יש מקום לתת משקל להחמרה בענישה, כאשר לאחר תחילת המלחמה הוחמרה הענישה בעניינם של השב"ח עצמם ונקבע במחוז מרכז כי מתחם הענישה ההולם הוא 1 עד 6 חודשי מאסר (ראה בעניין זה עפ"ג (מרכז) 30176-10-23 מדינת ישראל נ' חרפוש ואח' (25.10.23), עפ"ג (מרכז) 39153-10-23 מדינת ישראל נ' אלגליל ואח' (30.10.23), עפ"ג (מרכז) 28130-11-23 עודה ואח' נ' מדינת ישראל (4.12.23)). זאת, כאשר במחוזות אחרים נקבעו מתחמי ענישה גבוהים יותר.
35. ביום 21.4.25 נדחה בבית המשפט המחוזי ערעורו של שב"ח שנידון לחודש מאסר לאחר שנקבע בעניינו מתחם של 1-7 חודשי מאסר (ראה עפ"ג (מרכז) 52588-01-25 נאצר נ' מדינת ישראל).
36. אף המחוקק מצא כי יש מקום להחמיר בענישה בעניינם של מעסיקי ומילני שב"ח. כך, בתיקון מס' 38 לחוק הכניסה לישראל מיום 8.4.24, נקבע כי העונש המרבי על עבירה לפי סעיף 2ב12(א) לחוק הכניסה לישראל, בנסיבות רגילות, יוחמר משנתיים מאסר ל-4 שנות מאסר. זאת, בצד הוספת הוראה חדשה בסעיף 2ב12(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל לפיה סכום הקנס לא יפחת מ-5,000 ₪.
- ביחס לעבירה שבוצעה בנסיבות מחמירות, נקבע כי העונש יוחמר מ-4 שנות מאסר ל-7 שנות מאסר (לפי סעיף 2ב12(א)(1) לחוק הכניסה לישראל) והקנס לא יפחת מ-10,000 ₪ (לפי סעיף 2ב12(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל).

- יוער כי בכל הנוגע לקנסות המינימום שנקבעו, ניתנה לבית המשפט סמכות להקל בעונש מטעמים מיוחדים שיירשמו.
37. עמדתי היא כי בהיעדר נסיבות חריגות, עבירות הנוגעות לסיוע לשב"ח - הלנה, העסקה, הסעה - מצדיקות השתת עונש מאסר בפועל. דברים אלה מקבלים משנה תוקף שעה שמדובר בעבירה שבוצעה בנסיבות מחמירות.
38. השאלה האם העונש ירוצה בעבודות שירות או מאחורי סורג ובריה וכן משך המאסר נבחנת בכל מקרה על פי נסיבותיו כאשר לעמדתי העסקה ו/או הלנה מעבר למספר ימים בודדים מחייבת השתת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, אף אם משכו יהיה פחות מ- 9 חודשים, פרק הזמן שניתן לגזור מאסר בדרך של עבודות שירות.
39. בענייננו, כתב האישום המתוקן מייחס לנאשם העסקה בנסיבות מחמירות משתי סיבות - הן העסקה של שני תושבים זרים, והן העסקה למשך יומיים או יותר.
40. בעובדות כתב האישום המתוקן קיימת סתירה בין ציון המועדים - 21.2.25 עד 23.2.25 - לבין העובדה הנטענת כי ההעסקה הייתה למשך יומיים.
41. לצורך גזירת הדין אניח לטובת הנאשם כי מדובר היה בהעסקה למשך יומיים.
42. בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לחומרה, נתתי דעתי גם לכך שאנו מצויים בתקופת מלחמה ולפיגועים המבוצעים על ידי מחבלים תושבי האזור.
43. אני מקבל טענת הנאשם לפיה לא הוצגו ראיות מהן עולה כי השב"חיים היוו סיכון ביטחוני.
44. המאשימה הגישה את טפסי "מידע אודות תושב" בעניינם של השב"חיים. מטפסים אלו עולה כי מדובר במי שמעולם לא החזיקו היתרים ודי בכך כדי ללמד שמדובר במי שמעולם לא עברו את המסננת הביטחונית. למעלה מן הצורך - בתיקים אחרים הבעתי דעתי כי לטעמי גם כאשר מדובר במי שהחזיק בעבר היתר אשר פקע או הופסק על ידי הרשות האחראית, אין לראות בו כמי שלא נשקף ממנו סיכון בטחוני ולא מצאתי צורך להרחיב בעניין זה ביחס לנאשם.
45. כמו כן, אני מקבל את טענת הנאשם לפיה כאשר מדובר בהעסקה בתוך יישוב ערבי, "הסיכון הביטחוני בפועל הוא אפס". אכן, מבחינה עובדתית, בעיר טייבה, בה התרחשה ההעסקה, לא מבוצעים פיגועים, אך אין באמור להפחית מחומרת המעשה, זאת, מכיוון שעצם שהותו של שב"ח בתוככי מדינת ישראל הייתה עשויה להוות קרש קפיצה נוח לעבירה פלילית או ביטחונית אם חלילה היה מבקש לעשות כן. דווקא העובדה כי השב"ח הועסק בעיר שאוכלוסייתה ערבית מקשה מאוד על איתורו ותפיסתו על ידי כוחות הביטחון, וזאת לאור הקלות הרבה בהיטמעות בקרב האוכלוסייה.
46. הנאשם הציג לעיוני ראיות התומכות לטעמו בטענה כי העסק בו הועסקו השב"חיים הוא חברה בע"מ וכי הנאשם הוא עובד רגיל בה שאינו נוטל תפקיד ניהולי. הוצגו תלושי משכורת, מידע לגבי החברה לפיו הבעלות היא של אמו של הנאשם, צו חיפוש שהוצא על שם אביו של הנאשם, פרוטוקול אסיפה כללית של החברה לפיו לנאשם אין שום תפקיד ניהולי (נ/1 עד נ/4).
47. למשמע טיעונים אלה השיב ב"כ המאשימה כי הוא מבקש להגיש את הודעתו של הנאשם במשטרה, בה אמר כי הוא מנהל את העסק מזה 4-5 שנים למרות שהעסק רשום על שם אביו מאחר והוא מבוגר, אך בא כוח הנאשם התנגד להגשת הודעת הנאשם במשטרה.
48. לא אוכל לקבל טענות הנאשם בהקשר זה.
49. בכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם צוין בסעיף 3 כי במועד הרלוונטי לכתב האישום היה הנאשם המחזיק והמנהל של העסק.
50. טענות הנאשם לפיהן הוא אינו המנהל והוא רק עובד רגיל עומדות בסתירה ברורה לעובדה מוסכמת בכתב האישום בה הודה הנאשם והורשע.

51. טענתו זו של הנאשם עומדת בניגוד להוראת סעיף 40(ד) לחוק העונשין הקובעת כי עובדות כתב אישום בו הודה הנאשם יכלול את כל העובדות והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
52. אין מניעה להציג ראיות ביחס לנסיבות נוספות, ובלבד שאין עומדות בסתירה לעובדות בהן הודה הנאשם והורשע.
53. הדברים אמורים ביתר שאת מקום שהנאשם טוען לקיומה של עובדה שאינה מקובלת על המאשימה הטוענת לקיומו של מצב עובדתי שונה, כפי זה בו הורשע הנאשם על פי הודאתו.
54. למעלה מן הצורך, אציין כי גם אם הייתה הסכמה להגשת ההודעה, הרי שלא היה בכך כדי להעלות או להוריד. הבסיס לגזירת דינו של הנאשם הוא עובדות כתב האישום בהן הודה.
55. אין לקבל מצב בו הליך ההוכחות ביחס לעובדות, ודאי משמעותיות, נדחה לשלב הטיעונים לעונש.
56. למעלה מן הצורך, אף אם הייתה מתקבלת הטענה לפיה הנאשם אינו נוטל תפקיד ניהולי בסופרמרקט והוא לא היה המעסיק הישיר ואף לא "סיכם כסף" עם השב"חים, אלא היה המחזיק והמפעיל של אותו עסק באותם ימים - טענה אותה דחיתי כאמור לעיל - אין אלא להפנות להגדרת "מעביד" בסעיף 1ב12 לחוק הכניסה לישראל לפיה מעביד -
- "לרבות מעסיק, מעסיק בפועל, מתווך כוח אדם וקבלן כוח אדם כהגדרתם בחוק עובדים זרים" (ההדגשה אינה במקור, ג.ג).
57. כלומר, די בכך שהנאשם הפעיל את העסק במועד הרלוונטי כדי לבסס אחריותו להעסקה ולביצוע העבירה. ודוק, אף אם מדובר באישור שניתן על ידי הנאשם, בטלפון, לעובד אחר (כעולה מדברו האחרון של הנאשם), הרי שסעיף 12ב2(א)(2) לחוק הכניסה לישראל מבהיר כי ההעסקה יכולה להיעשות "בין במישרין ובין בעקיפין, בין בעצמו ובין על ידי אחר המועסק על ידו או מטעמו".
58. בצד האמור, מצאתי לתת משקל לטענה כי העסקת השב"חים התבצעה בפרק זמן מורכב מבחינה משפחתית, כאשר סבתו של הנאשם הייתה בבית חולים וכל המשפחה הייתה עסוקה בטיפול בה באופן שהסיח דעתו של הנאשם בעת שהעסיק את השב"חים. מדובר בטענה אשר נתמכה במסמך רפואי לפיו סבתו של הנאשם אושפזה ביום 16.2.25 ושוחררה ביום 24.2.25 - פרק הזמן הרלוונטי להעסקת השב"חים על ידי הנאשם. לא אכנס לפרטים מחמת צנעת הפרט אך העיון במסמך מלמד על מצב רפואי מורכב של אישה בת 83 ויש בו כדי למתן את אשמו של הנאשם, בהתאם להוראת סעיף 40(ג) לחוק העונשין לפיה בית המשפט יקבע כי התקיימה נסיבה מקלה הקשורה בביצוע העבירה אם הוכחה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי, דהיינו מאזן הסתברויות, בו לטעמי עמד הנאשם. מדיניות הענישה הנהוגה:
59. המאשימה הפנתה לעניין נואס בו הנאשם, נעדר עבר פלילי, הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של הלנה והעסקה של שלושה שב"חים במוסך שבבעלותו, לפרקי זמן של 10 ימים, 5 ימים ויומיים (לאחר תחילת המלחמה ותיקון חוק הכניסה לישראל). הושתו על הנאשם 5 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריח, 16 חודשי מאסר מותנה וקנס בסך 10,000 ₪. כנגד גזר הדין הוגש ערעור שטרם הוכרע והוא קבוע למתן פסק דין (ראו עפ"ג (מרכז) 37966-04-25 נואס נ' מדינת ישראל (החלטה אחרונה מיום 20.7.25)).

כך גם, הפנתה המאשימה לענין מואסי בו הנאשם, נעדר עבר פלילי, הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של הסעת שב"ח בנסיבות מחמירות של הסעת 7 נוסעים. הושתו על הנאשם 8 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה, 13 חודשי מאסר מותנה, קנס בסך 15,000 ₪, פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך 6 חודשים וכן פסילה מותנית למשך 6 חודשים. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי נדחה בהסכמת המערער שקיבל את המלצת בית המשפט (ראו עפ"ג (מרכז) 37879-04-25 מואסי נ' מדינת ישראל (8.6.25)).

איני סבור כי ניתן להקיש מענין מואסי לענין דנן. זאת, בין היתר, בהתחשב בכך שמדובר בנסיבות חמורות של נסיעה מרחקים ארוכים כדי לאסוף שב"חים מהגדר ליד רמאללה, בשיתוף עם אחר, לצורך הסעתם לתחומי המדינה לעיר טירה, מרחק גדול ממקום איסופם, תמורת סכום משמעותי של 600 ₪ כל אחד מהם.

60. הנאשם הפנה לענין מליחי בו הנאשם הורשע, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירה של העסקת תושב זר. הנאשם היה מנהל העבודה מטעם החברה שהייתה אחראית על העסקת שלושה פועלים - שב"חים - באתר בנייה. זאת, כאשר אחד מהעובדים החזיק בהיתר שהסתיים פחות מחודש קודם לכן ואילו השניים האחרים החזיקו בהיתר כניסה למרחק התפר. מדובר בעבירה שבוצעה במהלך שנת 2022, עובר למלחמת "חרבות ברזל" ועובר לתיקון חוק הכניסה לישראל מאפריל 2024 וטרם ההחמרה המשמעותית בענישה בגין. בית המשפט סקר את נסיבות ביצוע העבירה וקבע כי מדובר במקרה חריג. זאת, בין היתר, בהתחשב בהיותו של הנאשם מנהל עבודה באתר הבנייה, שכיר בחברה שהייתה אחראית על העסקת הפועלים באתר ולא הפיק כל תועלת כלכלית מהעסקת השב"חים בשונה מהחברה. כמו כן, בית המשפט התייחס לכך שהמטרה חדלה במיצוי החקירה ומשכך ניתן לדבר על סוג של אכיפה בררנית כלפי הנאשם בכך שלא מוצתה החקירה ולא נחקר העבריין העיקרי בתיק וממילא גם לא הועמד לדין. עוד התייחס בית המשפט לכך שההעסקה הייתה ליום אחד בלבד ולהיתרים בהם החזיקו השב"חים כפי שפורט לעיל. לאור האמור, הושתו על הנאשם 3 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי בסך 1,500 ₪.

איני סבור כי ניתן להקיש מענין מליחי לענין דנן. לטעמי, לא דומה עניינו של מי ששימש כמנהל עבודה למי ששימש כמחזיק ומנהל של העסק, עובדה בה הודה הנאשם, כאשר מדובר בעסק שנמצא בבעלות מי ממשפחתו. כמו כן, אין המדובר בהעסקה למשך יום אחד בלבד, אלא בהעסקה של יומיים - בהתאם לפרשנות המקלה עם הנאשם, ואין המדובר בשב"חים שהחזיקו בהיתר כלשהו, לא במועד ביצוע העבירה ולא בכלל. כך גם, בהליך דנן לא עלתה כל טענה לענין אי מיצוי החקירה או מחדלי חקירה או כל טענה אחרת המקימה חשש מפני אכיפה בררנית.

61. אוסיף על הפסיקה אליה הפנו הצדדים ואפנה לפסיקה כדלקמן:

בת"פ (כפ"ס) 62911-02-25 מדינת ישראל נ' מסארווה (27.5.25), הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בהעסקה של שב"ח אחד למשך שעה אחת בלבד. נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין חודשיים מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות לבין 8 חודשי מאסר מאחורי סורג ובריה. על הנאשם, נעדר הרשעות קודמות, הושתו חודשיים מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 5,000 ₪. לא הוגש ערעור כנגד גזר הדין.

בת"פ (כפ"ס) 17099-11-24 מדינת ישראל נ' דיין (20.2.25), הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בהעסקה של שב"ח אחד בשני מועדים שונים - למשך שלושה ימים ולמשך יום אחד. נקבע כי מתחם העונש ההולם כולל רכיב מאסר שמשכו נע בין חודשים בודדים בדרך של עבודות שירות לבין 16 חודשים. בהתחשב בנסיבות האישיות הקשות והחריגות של הנאשם (כלכליות ובריאותיות), הושתו עליו 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, וקנס בסך 5,000 ₪. לא הוגש ערעור על גזר הדין.

בת"פ (קריות) 45761-05-24 מדינת ישראל נ' יוספין (14.1.25) הורשע הנאשם על פי הודאתו בהעסקת עובד זר במשך יומיים או יותר והסעת עובד זר, לאחר שהעסיקו במשך 5 ימים תמורת ₪ 500 עבור כל יום עבודה, והסיעו מדי יום משפרעם לנהריה למקום העבודה ובחזרה. נקבע מתחם 12-24 חודשי מאסר בפועל ונגזר עונש 12 חודשי מאסר על נאשם כבן 66, נעדר עבר פלילי הסובל מבעיות בריאות. ערעור שהוגש לבית המשפט המחוזי התקבל תוך שנקבע ביחס לרכיב המאסר כי הוא יעמוד על תקופה בת 9 חודשים וירוצה בעבודות שירות ואילו המאסר המותנה יעמוד על תקופה בת 12 חודשים (במקום 9 חודשים שנקבעו על ידי בית משפט קמא) (ראו עפ"ג (חיפה) 33548-02-25 יוספין נ' מדינת ישראל (10.7.25)).

בת"פ (ב"ש) 43617-05-24 מדינת ישראל נ' קימרי (1.10.24) הורשע הנאשם, תושב האזור בעצמו השווה בארץ מכוח אישור שניתן לו, בהעסקת שני שב"חים מבלי שנקבע פרק זמן להעסקתם, וכאשר הגיעה משטרה ברח והכשיל שוטרים. נקבע מתחם 9-24 חודשי מאסר בפועל וענישה נלווית. הנאשם נעדר עבר פלילי נידון לענישה בתחתית המתחם של 9 חודשי מאסר בפועל בצד ענישה מותנית וקנס בסך 10,000 ₪ או 75 ימי מאסר תמורתו. לא הוגש ערעור כנגד גזר הדין.

בת"פ (כ"ס) 68098-07-24 מדינת ישראל נ' בלביליה (17.9.24) הנאשם הורשע בביצוע עבירות של הסעת תושב זר השווה שלא כדין והעסקה בנסיבות מחמירות, אך נקבע כי למרות שמדובר בהעסקה בנסיבות מחמירות מדובר היה בהעסקה ל- 3 ימים בלבד. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 25 חודשי מאסר, לצד רכיבי ענישה נלווים, וגזר על הנאשם 3 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, 18 חודשי מאסר מותנה למשך 3 חודשים, קנס בסך 10,000 ₪, פסילה בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך 3 חודשים וכן פסילה מותנית בת 12 חודשים למשך 3 שנים. לא הוגש ערעור על פסק הדין.

בעפ"ג (חי') 64502-06-24 סלאמה נ' מדינת ישראל (15.7.24) הורשע הנאשם בהעסקת תושב זר במשך כ-3 חודשים, רובם המכריע טרם התיקון ויומיים מתוכם לאחר התיקון. בית משפט השלום קבע מתחם 9-24 חודשי מאסר וגזר על הנאשם, שהוא נעדר עבר פלילי, 10 חודשי מאסר בפועל בצד קנס בסך 5,000 ₪. בית המשפט המחוזי שדן בערעור ציין בין היתר, כי "מדובר בתקופת העסקה ארוכה באופן יחסי".

בת"פ (רחובות) 50139-02-24 מדינת ישראל נ' אזברגה (10.7.24) הנאשם הורשע בהלנה והעסקה שלא כדין של שוהה בלתי חוקי שלא כדין. מדובר היה בהעסקה נקודתית בת יום אחד בלבד והיא בוצעה טרם התיקון לחוק. בית המשפט קבע כי מתחם הענישה ההולם נע בין מאסר קצר שניתן לרצות על דרך של עבודות שירות ועד 8 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשי מאסר על תנאי וקנס, וגזר על הנאשם 60 ימי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, 3 חודשי מאסר מותנה למשך 3 שנים וקנס בסך 3,000 ₪. לא הוגש ערעור על פסק הדין.

62. גזר הדין האחרון אליו אתייחס אינו בעבירה של העסקת שב"ח אלא בהסעתו, אך לטעמי יש בו כדי לשמש אמת מידה לגזירת הדין בעניינו של הנאשם. בת"פ (שלום כפר סבא) 18075-10-24 מדינת ישראל נ' אזברגה (22.12.24) נדונה נאשמת על ידי על הסעה קצרה של שב"ח אחד אל עבר המחסום תמורת 100 ₪. נקבע מתחם 4 חודשי עבודות שירות עד 9 חודשי מאסר בפועל. על הנאשמת, אישה בת 37 נעדרת הרשעות קודמות, נגזרו 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בצד מאסר מותנה וקנס. הנאשמת הגישה ערעור כנגד גזר הדין ולאחר שמיעת הערות המותב בדיון שהתקיים בפני בית המשפט המחוזי חזרה בה מערעורה והוא נדחה (עפ"ג (מרכז) 8903-02-25 אזברגה נ' מדינת ישראל (23.3.25)). כלומר, גם כאשר היה מדובר בעבירה של סיוע לשב"ח ברף נמוך יחסית של חומרה - בהינתן הסעה קצרה לכיוון המחסום אל מחוץ לתחומי המדינה, תמורת סכום כסף נמוך - התגובה העונשית כללה עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לפרק זמן לא מבוטל.
63. בסיכומי של דבר, לטעמי תיקון 38 לחוק הכניסה לישראל אשר נכנס לתוקף ביום 8.4.24 מחייב את בתי המשפט לשינוי משמעותי לחומרה בגישה העונשית כלפי המסייעים לשב"חים - מסייעים, מעסיקים ומלינים.
64. כוונת המחוקק הייתה להחמרה משמעותית בענישה ועל בתי המשפט לפעול ברוח זו כפי שאכן משתקף מפסיקת בתי משפט שונים כמפורט לעיל לאחר התיקון.
65. הדברים אמורים ביתר שאת אף נוכח תיקון 42 לחוק הכניסה לישראל מיום 13.7.25 אשר החמיר עונשם של שב"חים שנכנסו מתחומי האזור או דרך האזור מעונש מקסימלי של שנת מאסר לכדי עונש מקסימלי של שתי שנות מאסר. התיקון נכנס לתוקף לאחר ביצוע העבירה על ידי הנאשם ואין בו להשפיע על עונשו, אך יש בו לבטא כוונת המחוקק להחמרה בענישה לשם מלחמת חורמה בכל החוליות הקשורות בעבירות שב"ח.
66. לטעמי, סיכומן של נסיבות ביצוע העבירות (ובניהן שתי נסיבות מחמירות), הפגיעה בערכים המוגנים ובחינת הפסיקה הנוהגת, גם לאחר מתן משקל לקולא למצבה הרפואי של סבתו של הנאשם, מחייבת קביעת מתחם ענישה הכולל רכיב מאסר, הנע בין 6 חודשי לריצוי בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.
67. לא למותר להזכיר כי עתירת הנאשם לקביעת מתחם שהרף התחתון שלו הוא מאסר מותנה אינה עולה בקנה אחד עם עתירתו להפניית הנאשם לממונה על עבודות השירות במועד הצגת הסדר הטיעון, באופן המלמד שגם לנאשם היה ברור כי עניינו מחייב ענישה לכל הפחות בדרך זו.
68. בכל הנוגע לרכיבים הכלכליים, בהתאם לפסיקה ולהוראת חוק הכניסה לישראל, יש מקום לקביעת מתחם קנס שהרף התחתון של המתחם יהא העונש המינימלי הקבוע בצדה של העבירה, דהיינו 10,000 ₪, ולטעמי נכון לקבוע כרף עליון סך 30,000 ₪. יודגש כי הנאשם לא העלה כל טעמים מיוחדים המצדיקים סטייה מקנס המינימום שנקבע וכן לא העלה כל טענה בדבר מצבו הכלכלי המצדיקה קביעת מתחם קנס נמוך יותר (בהתאם להוראת סעיף 40 לחוק).
- גזירת העונש המתאים לנאשם בתוככי המתחם:
69. בכל הנוגע למיקומו של הנאשם בתוככי המתחם, סבורני כי נכון למקמו בתחתית המתחם. זאת, בהתחשב בכך שהנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן בטרם החל שלב ההוכחות (על אף שתחילה כפר בביצוע העבירה) ובכך הביא לחיסכון בזמן שיפוטי ובזמנם של הצדדים והעדים, וכן בהתחשב בהיותו של הנאשם נעדר כל עבר פלילי. ד. הכרעה:
- לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:
1. 6 חודשי מאסר אשר ירצו בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 15.5.25.
 - המועד שנקבע בחוות הדעת - 20.7.25 - חלף. תחתיו אני קובע כי הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר בפני הממונה על עבודות השירות ביום 7.9.25 בשעה 08:00 במשרדי הממונה ברח' סלמה 53 בתל אביב לצורך הצבה ושיבוץ. מקום העבודה יקבע על ידי הממונה. מובהר לנאשם כי במידה ולא ירצה את עונש עבודות השירות רשאי הממונה להפסיק את ריצוי העונש בעבודות שירות ולקבוע כי הנאשם ירצה את יתרת העונש במאסר מאחורי סורג ובריח.
 2. 15 חודשי מאסר אותם לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור עבירה על חוק הכניסה לישראל בתוך 3 שנים.
 3. קנס בסך 10,000 ₪ או חודש מאסר תמורתו.
 - הקנס ישולם ב-10 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 1.11.25 ובכל 1 לחודש שלאחריו.
 - לא ישולם איזה מהתשלומים, תעמוד היתרה לפירעון מידי ותיחתם פקודת מאסר בהתאם לחלק היחסי שלא שולם.
 - זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז בתוך 45 ימים.
 - ניתן היום, כ"ה תמוז תשפ"ה, 21 יולי 2025, בנוכחות הצדדים.